

Versenyellenes praktikák

A kartell olyan konkurens vállalatok közötti titkos szövetség, mely a piacok felosztásával, a termelés korlátozásával vagy az árak meghatározásával gátolja a versenyt - állapítja meg a Gazdasági Versenyhivatal. Egyik jellegzetes fajtája a versenytárgyalásokon való összejátszás, amely számos formát ölthet. Információs kartellnek nevezik a vállalatok közötti legártatlanabbnak tűnő összehangolt magatartást, amikor az ajánlattételi felhívás megjelenése után a piaci szereplők kölcsönösen tájékoztatják egymást és igyekeznek kipuhatolni versenytársaik szándékait. Ennek továbbfejlesztett változata a "szívességi" kartell: a nyeresben kevésbé érdekelt vállalkozás megteszi a másinak azt a szívességet, hogy színlelt ajánlatot tesz, vagyis értékelhetetlen ajánlattal rukkol elő, vagy "véletlenül" lekési a tenderbontást. Ennek ellenkezője az ajánlatelfojtás, amikor a cégek egymás közül kiválasztják azokat, akik ezúttal nem adnak be ajánlatot, vagy visszavonják azt.

Árkartell szervezésére szinte mindig nyílik mód, különösen akkor, ha az ár az egyetlen döntési kritérium. Erről árulkodik például az olyan eset, amikor egyetlen, a reálshoz közeli árajánlat van, az összes többi ugyanis irreálisan, elfogadhatatlanul magas. Érdekes még megemlíteni az áregyeztetés és a piacfelosztás keresztezéséből származó "körbenyeréses" rendszert. Ilyenkor a versenytársak abban állapodnak meg, hogy a megismétlődő, esetleg csak földrajzi értelemben elkülönülő szakaszokra vonatkozó pályázatok során mindig más és más nyer. E visszaélésre leginkább a párhuzamosan meghirdetett közbeszerzési eljárások során nyílik mód, amikor érdekes módon mindegyik piaci szereplő nyer egy kis szeletet a megbízásból, ami már önmagában gyanús.

(Heti Válasz, 2007. május 17., 49. oldal)